

Estratègia de Seguretat i Salut Laboral

Illes Balears 2016-2020

“La salut laboral és un dret; reduir la sinistralitat, una obligació”

Govern de les Illes Balears
Conselleria de Treball, Comerç i Indústria
Direcció General de Treball, Economia Social
i Salut Laboral

ESTRATÈGIA DE SEGURETAT I SALUT DE LES ILLES BALEARS 2016-2020

Índex

1. Marc jurídic	3
2. Marc estratègic de la Unió Europea en matèria de salut i seguretat en el treball 2014-2020	6
3. Objectius de l'Estratègia Espanyola de Seguretat i Salut en el Treball 2015-2020	7
4. Objectius de l'Estratègia de Seguretat i Salut Laboral de les Illes Balears 2016-2020	12
4.1. Anàlisi del perfil de sinistralitat de les Illes Balears 2007-2014 i evolució durant el 2015	12
4.2. Evolució de la sinistralitat per malalties professionals en el període 2009-2014	27
4.3. Objectius estratègics	31
5. Avaluació de l'Estratègia de Seguretat i Salut Laboral 2016-2020	39

ESTRATÈGIA DE SEGURETAT I SALUT DE LES ILLES BALEARS

2016-2020

La presentació de l'Estratègia de Seguretat i Salut Laboral de les Illes Balears 2016-2020 representa l'estructuració i ordenació de les actuacions que es duran a terme en l'àmbit de la prevenció durant els propers anys.

Actualment, organismes públics, privats i agents socials gestionen diferents actuacions en matèria de prevenció i salut laboral; la publicació d'aquesta Estratègia permetrà treballar amb coherència i de manera coordinada per aconseguir els objectius comuns.

D'altra banda, la implementació de programes capdavanters, amb els projectes i les actuacions pertinents, requereix un suport econòmic important, i també la conscienciació de tots i una aposta ferma per disminuir les xifres actuals de sinistralitat.

1. Marc jurídic

1.1. Constitució espanyola de 1978

- Dret a la vida (article 15): *Tothom té dret a la vida i a la integritat física i moral [...].*
- Principis rectors de la política social i econòmica (articles 40.2 i 43.1 i 2):
 - *Els poders públics fomentaran [...] una política que garanteixi la formació i readaptació professionals; vetllaran per la seguretat i la higiene en el treball i garantiran el descans necessari [...].*
 - *1. Es reconeix el dret a la protecció de la salut. 2. Correspon als poders públics organitzar i tutelar la salut pública a través de mesures preventives.*

1.2. Estatut d'autonomia de les Illes Balears

- Salut (article 25.1): *Es garanteix el dret a la prevenció i a la protecció de la salut mitjançant un sistema sanitari públic de caràcter universal.*
- Drets relatius a l'ocupació i el treball (article 27.1): *Les Administracions públiques de les Illes Balears impulsaran la formació permanent, l'accés a l'ocupació estable i de qualitat en la qual es garanteixin la seguretat, la dignitat i la salut en el treball.*

1.3. Estatut dels treballadors:

- Drets laborals: *En la relació de treball, els treballadors tenen dret a la integritat física i a una política adequada de seguretat i higiene. (article 4.2.d)*

- Seguretat i higiene (article 19):

1. El treballador, en la prestació dels serveis, té dret a una protecció eficaç en matèria de seguretat i salut en el treball.

2. El treballador està obligat a observar al lloc de treball les mesures legals i reglamentàries de seguretat i salut en el treball.

[...]

4. L'empresari està obligat a facilitar una formació pràctica i adequada en matèria de seguretat i higiene als treballadors que garantir que cada treballador rebi una formació teòrica i pràctica, suficient i adequada, en matèria preventiva tant en el moment de la seva contractació, sigui quina sigui la seva modalitat o durada, com quan es produeixin canvis en les funcions que exerceixi o s'introdueixin noves tecnologies o canvis en els equips de treball.

1.4. Llei 31/1995, de 8 de novembre, de prevenció de riscos laborals

- Dret a la protecció davant els riscos laborals (article 14):

1. Els treballadors tenen dret a una protecció eficaç en matèria de seguretat i salut en el treball.

2. En compliment del deure de protecció, l'empresari ha de garantir la seguretat i la salut dels treballadors al seu servei en tots els aspectes relacionats amb la feina.

- Equips de treball i mitjans de protecció (article 17.1): *L'empresari ha d'adoptar les mesures que calgui perquè els equips de treball siguin adequats per a la feina que s'hagi de fer i convenientment adaptats a aquest efecte, de manera que garanteixin la seguretat i la salut dels treballadors en utilitzar-los.*

- Formació dels treballadors (article 19.1): *En compliment del deure de protecció, l'empresari ha de garantir que cada treballador rebi una formació teòrica i pràctica, suficient i adequada, en matèria preventiva, tant en el moment de la contractació, sigui quina sigui la modalitat o la durada, com quan es produeixin canvis en les funcions que exerceixi o s'introdueixin noves tecnologies o canvis en els equips de treball.*

- Vigilància de la salut (article 22.1): *L'empresari ha de garantir als treballadors al seu servei la vigilància periòdica del seu estat de salut segons els riscos inherents al treball.*

- Consulta dels treballadors (article 33.1): *L'empresari ha de consultar als treballadors, amb l'antelació deguda, l'adopció de les decisions relatives a:*
 - a) *La planificació i l'organització de la feina a l'empresa i la introducció de noves tecnologies, en tot allò relacionat amb les conseqüències que aquestes puguin tenir per a la seguretat i la salut dels treballadors, derivades de l'elecció dels equips, la determinació i l'adequació de les condicions de treball i l'impacte dels factors ambientals en la feina.*
 - b) *L'organització i el desenvolupament de les activitats de protecció de la salut i prevenció dels riscos professionals a l'empresa, incloent-hi la designació dels treballadors encarregats d'aquestes activitats o el recurs a un servei de prevenció extern.*
 - c) *La designació dels treballadors encarregats de les mesures d'emergència.*
 - d) *Els procediments d'informació i documentació a què es refereixen els articles 18, apartat 1, i 23, apartat 1, d'aquesta Llei.*
 - e) *El projecte i l'organització de la formació en matèria preventiva.*
 - f) *Qualsevol altra acció que pugui tenir efectes substancials sobre la seguretat i la salut dels treballadors.*
- Drets de participació i representació (article 34.1): *Els treballadors tenen dret a participar en l'empresa, pel que fa a les qüestions relacionades amb la prevenció de riscos en el treball.*

2. Marc estratègic de la Unió Europea en matèria de salut i seguretat en el treball 2014-2020

2.1. Reptes

- Millorar l'historial d'aplicació dels estats membres, en particular mitjançant el reforç de la capacitat de les microempreses i les petites empreses per posar en marxa mesures efectives i eficaces per a la prevenció del risc.
- Millorar la prevenció de les malalties relacionades amb el treball combatent els riscos existents, nous i emergents.
- Combatre el canvi demogràfic.

2.2. Objectius

- Continuar consolidant les estratègies nacionals.
- Facilitar el compliment de la legislació en matèria de salut i seguretat en el treball, en particular per les microempreses i les petites empreses.
- Millorar la garantia de compliment de la legislació en matèria de salut i seguretat en el treball pels estats membres.
- Simplificar la legislació vigent.
- Gestionar l'envelliment de la mà d'obra, els nous riscos emergents i la prevenció de malalties professionals i malalties relacionades amb el treball.
- Millorar la recollida de dades estadístiques i desenvolupar la base d'informació.
- Coordinar millor els esforços internacionals i de la UE per gestionar la salut i la seguretat en el treball i col·laborar amb organitzacions internacionals.

3. Objectius de l'Estratègia Espanyola de Seguretat i Salut en el Treball 2015-2020

3.1. Millorar l'eficiència de les institucions dedicades a la prevenció de riscos laborals

Línies d'actuació:

- Potenciar i revalorar les institucions públiques dedicades a la prevenció de riscos laborals i adequar-ne les funcions a les demandes actuals de la societat.
- Crear i impulsar mecanismes de coordinació entre les institucions competents en matèria preventiva, tant en l'àmbit laboral com en el sanitari, l'educatiu i el d'indústria.
- Promoure la col·laboració institucional en el desenvolupament de les polítiques públiques preventives.
- Potenciar el lideratge de les administracions públiques en la gestió de la prevenció de riscos laborals.

3.2. Potenciar actuacions de les administracions públiques en matèria d'anàlisi, investigació, promoció, suport, assessorament tècnic, vigilància i control de la prevenció de riscos laborals.

3.2.A. Promoció, suport i assistència tècnica

Línies d'actuació:

- Informar i conscienciar les empreses, amb atenció especial a les pimes i les microempreses, sobre la prevenció dels riscos laborals i la disponibilitat d'eines oficials que faciliten l'aplicació de la normativa.
- Millorar l'accessibilitat i l'aplicació de la normativa en matèria de prevenció de riscos laborals.

3.2.B. Vigilància i control del compliment de la normativa

Línies d'actuació:

- Adequar la normativa sancionadora i procedimental per infraccions en l'ordre social als canvis normatius produïts.

- Desenvolupar actuacions inspectores específiques dirigides a promoure, facilitar i assegurar el compliment de la normativa.
- Millorar i potenciar la complementarietat entre les funcions d'anàlisi i assistència, i les de vigilància i control.
- Desenvolupar procediments de col·laboració entre les administracions públiques per potenciar accions conjuntes i noves eines d'actuació.

3. 2.C. Incentivació

Línies d'actuació:

- Fomentar l'excel·lència en la gestió de la seguretat i la salut en el treball mitjançant el reconeixement, l'intercanvi i la difusió de bones pràctiques.
- Promoure l'estudi i l'eficiència de mesures d'incentivació.

3. 2.D. Sensibilització

Línies d'actuació:

- Potenciar la sensibilització de la societat en matèria de prevenció de riscos laborals, amb més implicació dels mitjans de comunicació.

3. 2.E. Educació i formació

Línies d'actuació:

- Consolidar la integració de la formació en prevenció de riscos laborals en les diferents etapes del sistema educatiu.
- Dissenyar i potenciar la formació de col·lectius específics.
- Adequar la normativa relativa a la formació en prevenció de riscos laborals (PRL) als canvis que, des que s'aprovà, s'hi han produït.

3. 2.F. Informació i investigació

Línies d'actuació:

- Millorar la coordinació de les activitats desenvolupades per les administracions públiques en matèria de recopilació, anàlisi i difusió d'informació en prevenció de riscos laborals, i les d'estudi i recerca en aquesta matèria, configurant un sistema d'informació de qualitat en matèria de seguretat i salut en el treball.
- Potenciar i revalorar la Xarxa d'Instituts Públics d'Investigació en Seguretat i Salut en el Treball. Enfortir la cooperació per optimitzar l'R+D+I en seguretat i salut en el treball.
- Promoure la generació de coneixement en matèria de seguretat i salut en el treball i millorar-ne l'accessibilitat.

3.3. Promoure, amb la participació dels interlocutors socials i les comunitats autònomes, la millora de les condicions de seguretat i salut en el treball, amb especial atenció a sectors, activitats, col·lectius i empreses de més risc.

3.3.A. Potenciar actuacions de les administracions públiques, en col·laboració amb els interlocutors socials, dirigides a sectors, activitats, col·lectius i empreses de més risc.

Línies d'actuació:

- Impulsar la millora de les condicions de treball en sectors i activitats amb elevats índexs d'incidència d'accidents de treball i malalties professionals.
- Promoure la seguretat viària laboral, en cooperació amb la Direcció General de Trànsit, amb l'objectiu de reduir els accidents de trànsit laborals.
- Dissenyar i implantar un pla d'acció per a la reducció dels trastorns musculoesquelètics.
- Promoure la seguretat i la salut de col·lectius específics.
- Desenvolupar i difondre metodologies d'avaluació de riscos psicosocials de referència, que permetin millorar el coneixement i la prevenció d'aquests riscos.

- Estudiar riscos emergents, les causes i l'impacte que tenen en la seguretat i la salut dels treballadors, en particular els riscos derivats de les noves tecnologies.

3.3.B. Malalties professionals

Línies d'actuació:

- Millorar i promoure l'estudi i la investigació de les malalties professionals, i també la detecció i comunicació d'aquestes malalties, amb la màxima d'anteposar la prevenció a la rehabilitació.

3.3.C. Vigilància de la salut

Línies d'actuació:

- Promoure una vigilància de la salut més eficient.
- Promoure la salut fomentant la cultura de la salut i potenciant hàbits saludables a l'entorn laboral.

3.3.D. Gestió de la prevenció a la PIME

Línies d'actuació:

- Desenvolupar instruments que facilitin i homogeneïtzin la gestió preventiva a les petites empreses amb independència de la modalitat preventiva elegida.
- Promoure la integració de la prevenció, especialment a les pimes i les microempreses.
- Desenvolupar i difondre instruments que facilitin la coordinació d'activitats empresarials.

3.4. Enfortir la participació dels interlocutors socials i la implicació dels empresaris i els treballadors en la millora de la seguretat i la salut en el treball.

3.4.A. Participació institucional

3.4.B. Negociació col·lectiva

3.4.C. Suport a les pimes

3.4.D. Lideratge empresarial i participació dels treballadors

Línies d'actuació:

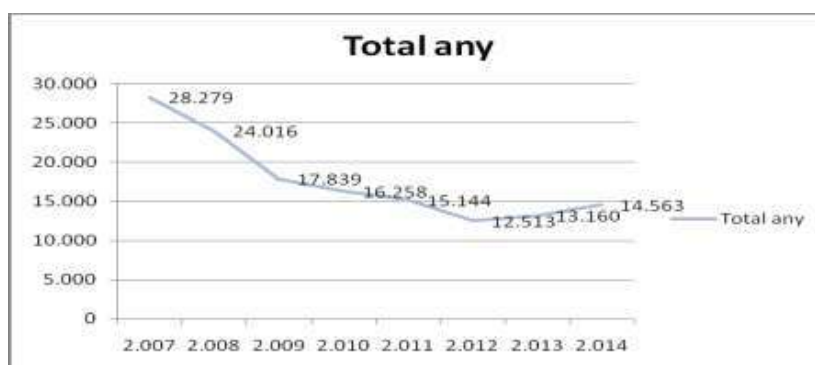
- Enfortir el paper dels òrgans consultius i de participació institucional en matèria de prevenció de riscos laborals com a instruments essencials en el diàleg social.
- Potenciar la negociació col·lectiva per assolir acords que promoguin la integració de la prevenció de riscos laborals a les empreses i la implicació dels treballadors en el compliment responsable de les seves obligacions preventives.
- Promoure la integració de la prevenció de riscos laborals a les pimes i les microempreses, amb més implicació dels empresaris i els treballadors.
- Promoure el compromís de la direcció de l'empresa en la gestió de la prevenció i la col·laboració dels treballadors en l'activitat preventiva com a elements clau per a una gestió de la prevenció integrada.
- Potenciar la cultura de la seguretat i de la salut a l'empresa.

4. Objectius de l'Estratègia de Seguretat i Salut Laboral de les Illes Balears 2016-2020

4.1. Anàlisi del perfil de sinistralitat de les Illes Balears de 2014 i evolució durant el 2015

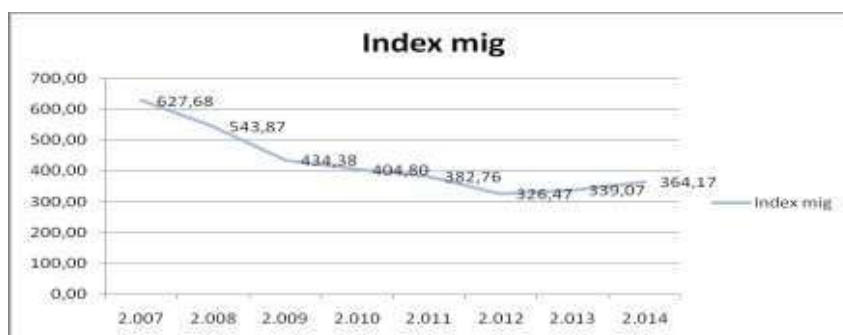
4.1.1. General Balears

La sinistralitat a les illes Balears està determinada per una tendència a la baixa des de l'any 2007, en què els accidents laborals van descendir de la cota de 28.279 accidents a la cota històrica de 12.513 accidents el 2012, cosa que va significar una reducció del 55,75 %. No obstant això, el 2012 hi ha un punt d'inflexió que trenca aquesta tendència a la baixa, i així, en el període comprès entre el 2012 i el 2014, hem passat de 12.513 accidents a la xifra de 14.563, la qual cosa representa un increment del 16,38 %.

Dades actualitzades a 5/11/2015

Com no podia ser d'una altra manera, l'índex de sinistralitat del mateix període genera una gràfica de les mateixes característiques, en el 2007 hi ha un índex d'incidència de 627,68, que es redueix a la xifra de 326,47 l'any 2012, i això implica una reducció del 47,98 %. Així mateix, s'observa el mateix punt d'inflexió amb què es trenca aquesta tendència a la baixa i s'inicia una senda alcista. Aquesta tendència reflectida en els índexs incidència ha suposat un increment de l'11,55 %.

Dades actualitzades a 5/11/2015

Nota: exclosos recaigudes, *in itinere*, pluriocupats i autònoms.

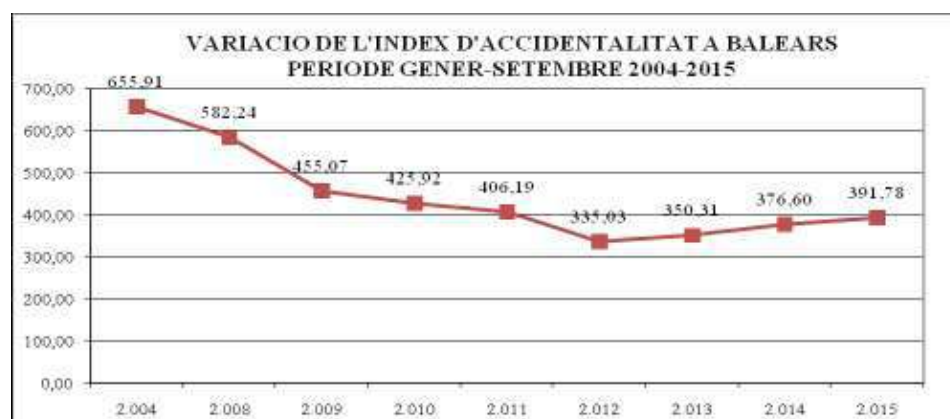
Com que ens trobam en una societat amb un mercat laboral determinat per la temporalitat, per poder comparar l'evolució de la sinistralitat de l'any 2015 amb la dels anys anteriors, convé comparar el mateix període de cada any, per la qual cosa es farà l'estudi amb el període que va de gener a setembre dels anys en qüestió.

Analitzant les dades de sinistralitat del període esmentat, podem observar que durant l'any 2015 es manté la mateixa tendència que en els anys precedents, i que els accidents laborals s'incrementen un 9,77 % respecte a l'any anterior.

Dades actualitzades a 5/11/2015

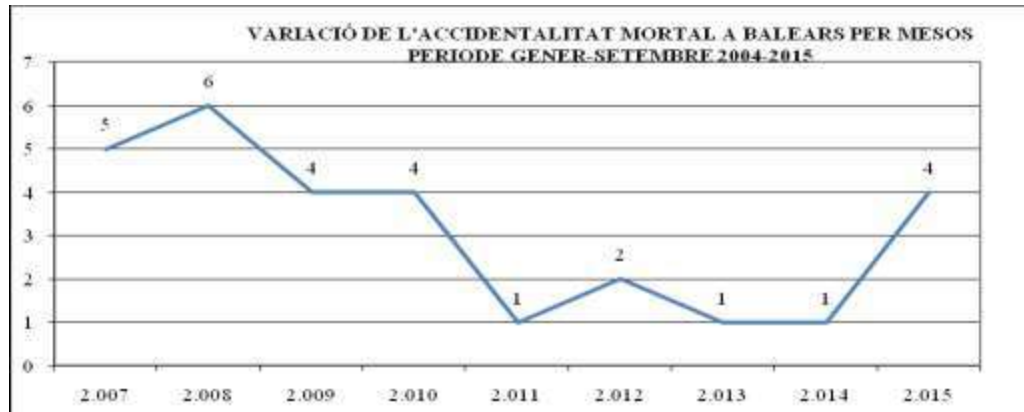
Si duim a terme el mateix exercici amb els índexs de sinistralitat, veiem que l'augment, pel que fa al mateix període de l'any 2014, és del 4,03 %.

Dades actualitzades a 5/11/2015

4.1.2. Accidents mortals

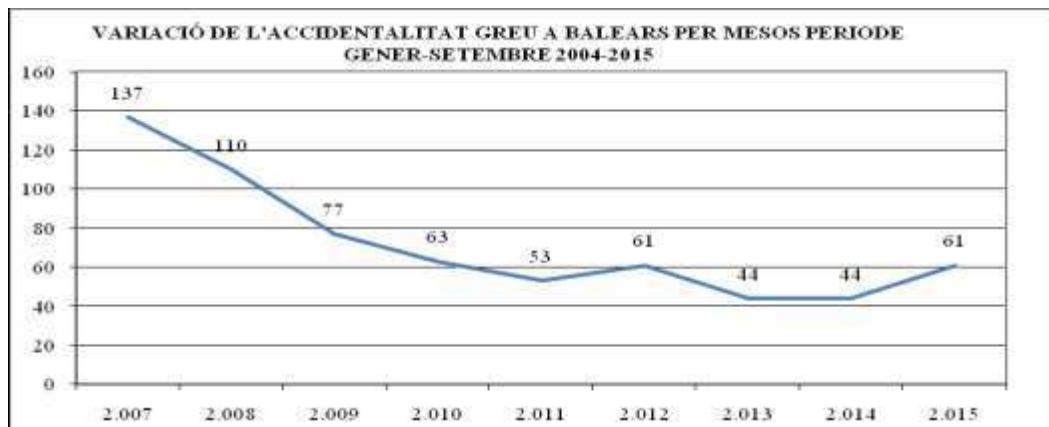
Quant a sinistralitat amb resultat de defunció, hem tornat a nivells de l'any 2009, amb quatre successos d'aquest tipus. Cal tenir en compte que, des de l'any 2013, hi havia hagut un accident cada any d'aquestes característiques.

Dades actualitzades a 5/11/2015

4.1.3. Accidents greus

Quant a sinistralitat amb resultat d'accident "greu" o "molt greu", hem tornat a nivells de l'any 2012, amb 61 casos d'aquestes característiques en el període estudiat, i això implica un increment del 38,64 % pel que fa al mateix període del 2014. Cal tenir en compte que, des de l'any 2007 (137 accidents amb resultat "greu" o "molt greu"), s'havia aconseguit un reducció del 67,88 %. No obstant això, en el que portem d'any aquest nombre s'ha vist incrementat en un 28,68%.

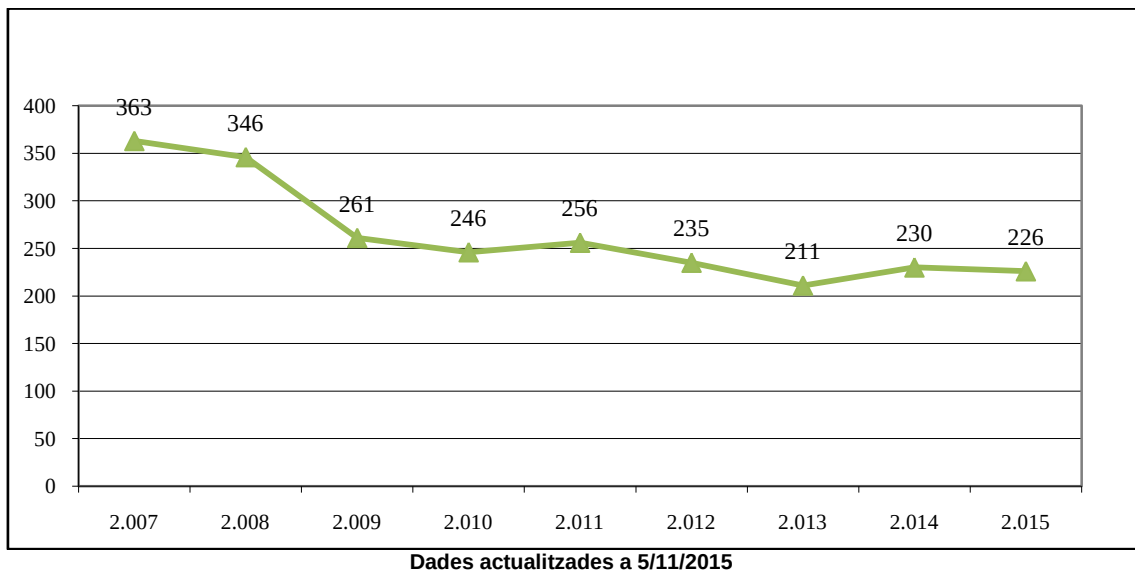

Dades actualitzades a 5/11/2015

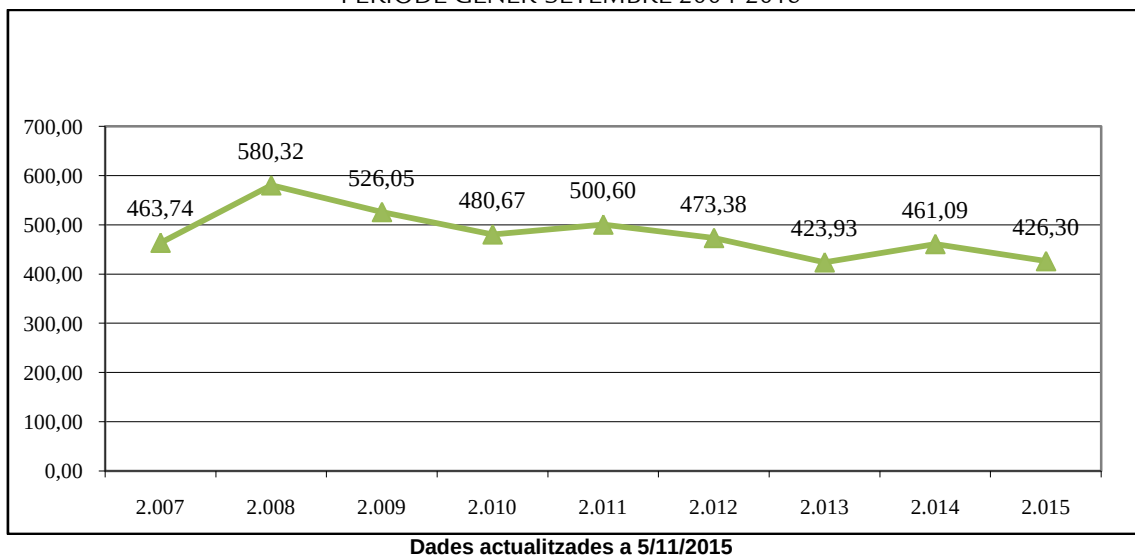
4.1.4. Sinistralitat per sectors

A continuació presentam les gràfiques de l'evolució, en els diferents sectors econòmics, de la sinistralitat i dels índexs d'incidència corresponents durant el període de gener a setembre dels anys 2007 a 2015.

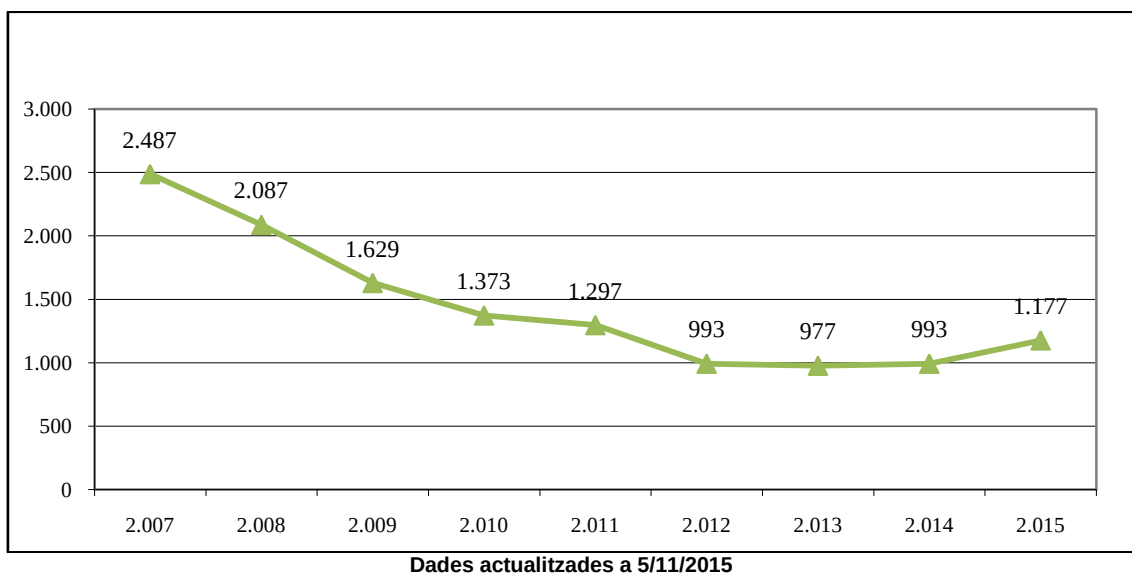
VARIACIÓ DE L'ACCIDENTALITAT A AGRICULTURA
PERIODE GENER-SETEMBRE 2004-2015

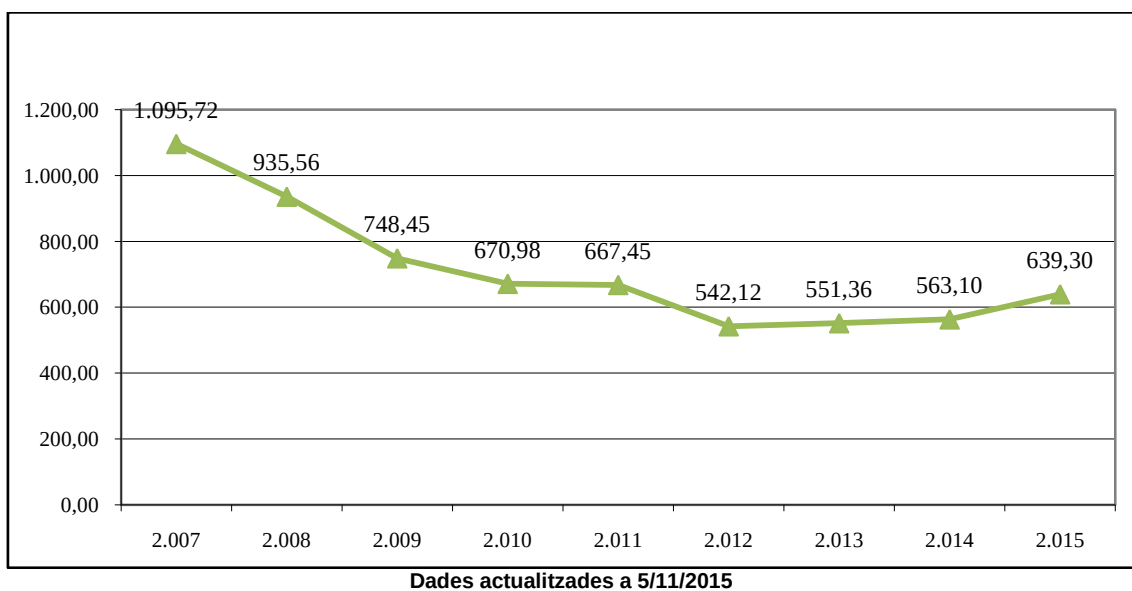
VARIACIÓ DE L'ÍNDEX D'ACCIDENTALITAT A AGRICULTURA
PERIODE GENER-SETEMBRE 2004-2015

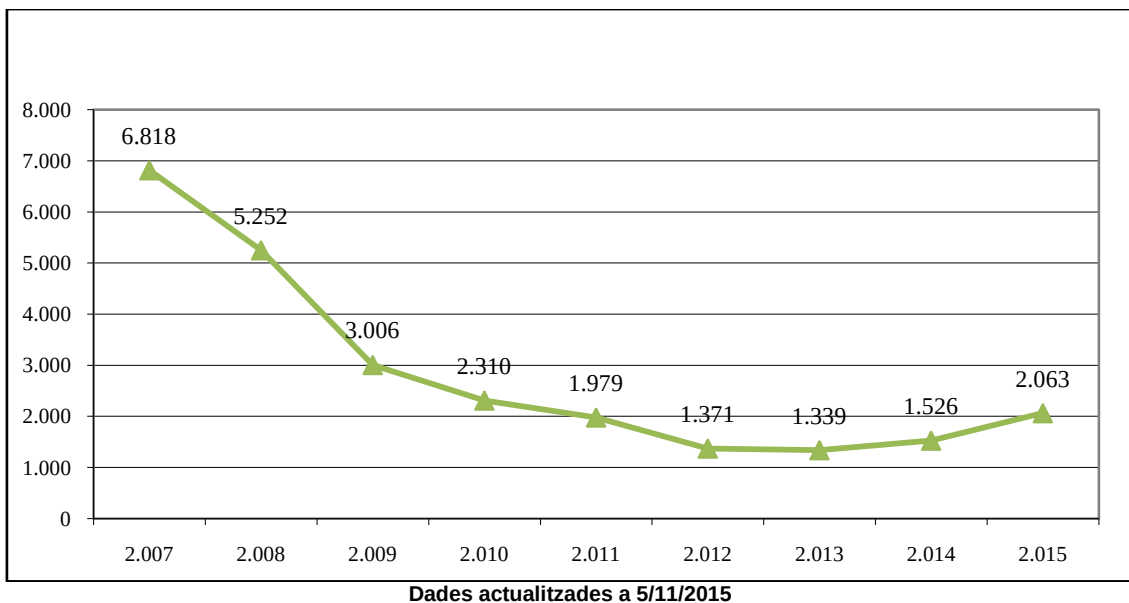
VARIACIÓ DE L'ACCIDENTALITAT A INDÚSTRIA
PERIODE GENER-SETEMBRE 2004-2015

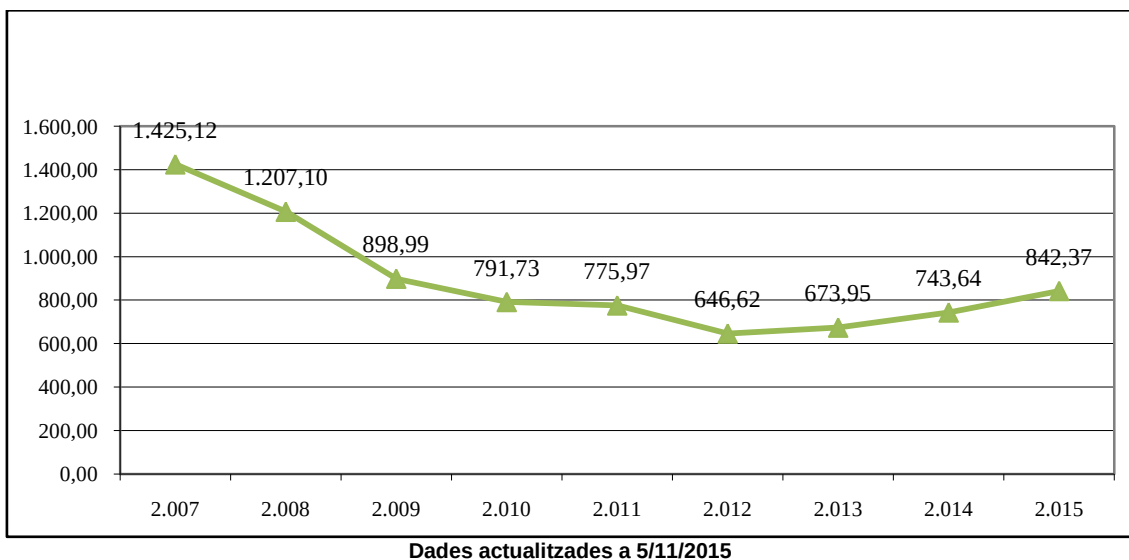
VARIACIÓ DE L'ÍNDEX D'ACCIDENTALITAT A INDÚSTRIA
PERIODE GENER-SETEMBRE 2004-2015

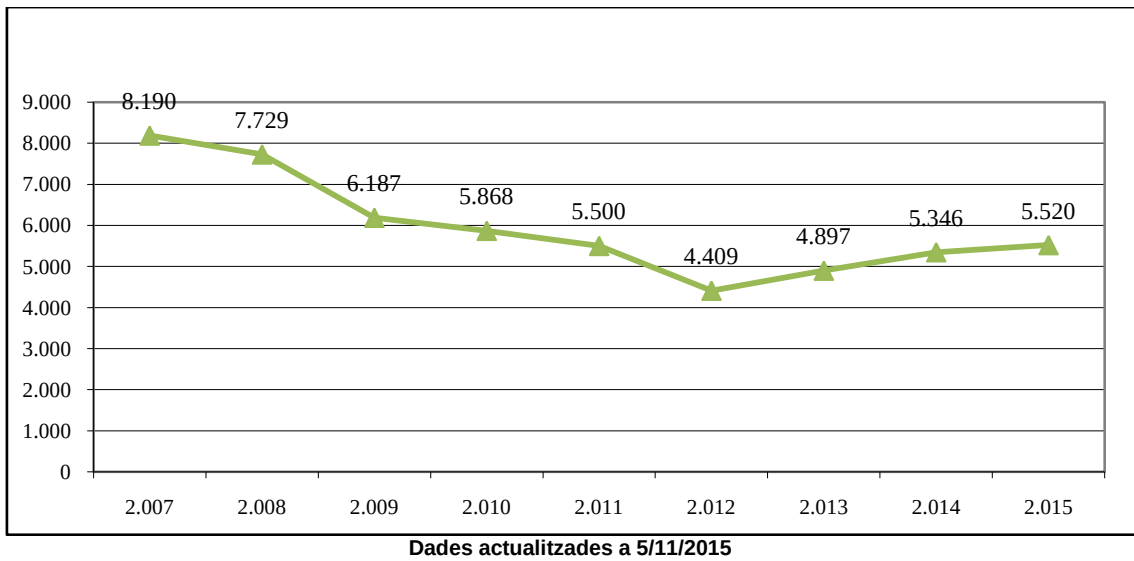
VARIACIÓ DE L'ACCIDENTALITAT A CONSTRUCCIÓ
PERIODE GENER-SETEMBRE 2004-2015

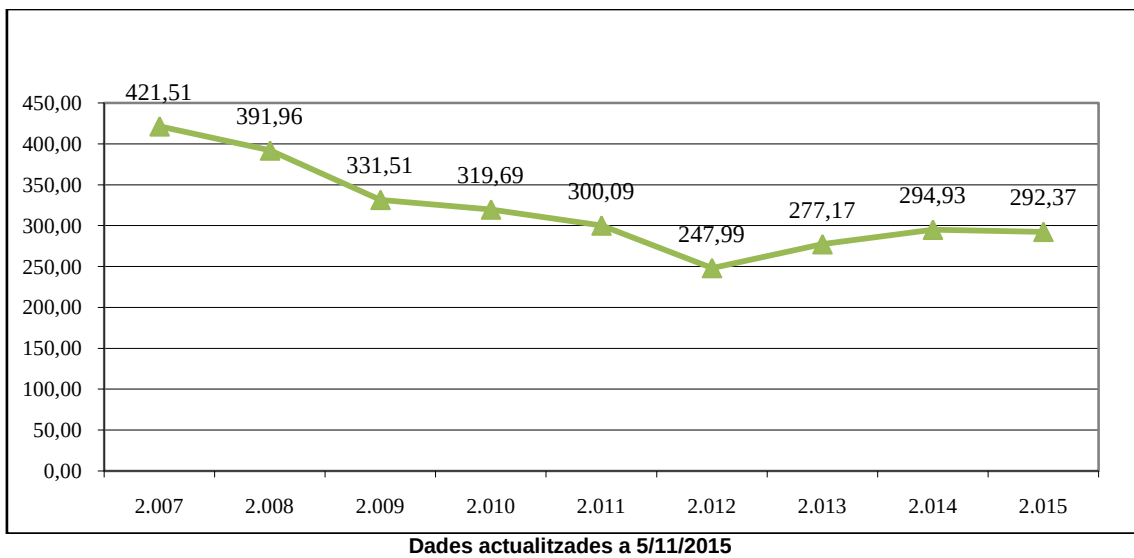
VARIACIÓ DE L'ÍNDEX D'ACCIDENTALITAT A CONSTRUCCIÓ
PERIODE GENER-SETEMBRE 2004-2015

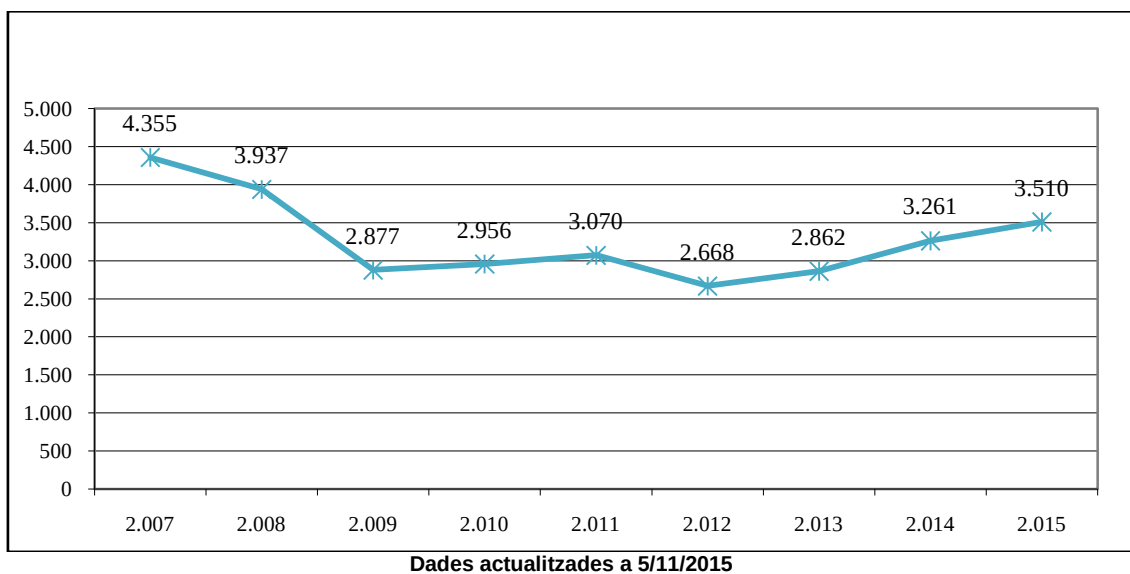
VARIACIÓ DE L'ACCIDENTALITAT A SERVEIS
PERIODE GENER-SETEMBRE 2004-2015

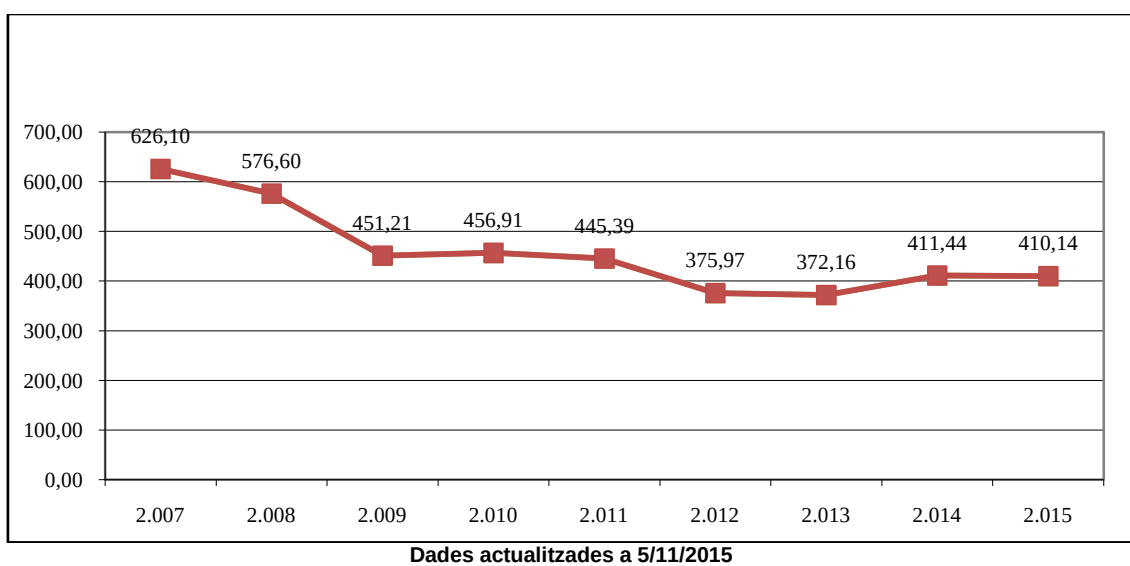
VARIACIÓ DE L'ÍNDEX D'ACCIDENTALITAT A SERVEIS
PERIODE GENER-SETEMBRE 2004-2015

VARIACIÓ DE L'ACCIDENTALITAT A HOSTALERIA
PERIODE GENER-SETEMBRE 2004-2015

VARIACIÓ DE L'ÍNDEX D'ACCIDENTALITAT A HOSTALERIA
PERIODE GENER-SETEMBRE 2004-2015

Com es pot observar, hi ha una continuïtat en la tendència a la baixa de la primera part del període estudiat (2007-2011), i canvia a l'alça en la segona part (2012-2015). A manera de resum vegem les taules següents:

Accidents laborals			
Sectors	2012	2015	Variació
Construcció	1.371	2.063	50,47
Indústria	993	1.177	18,53
Agricultura	235	226	-3,83
Serveis	4.409	5.520	25,20
Hosteleria	2.668	3.510	31,56

Dades actualitzades a 5/11/2015

Índex d'incidència			
Sectors	2012	2015	Variació
Construcció	646,62	842,37	30,27
Indústria	542,12	639,30	17,93
Agricultura	473,38	426,30	-9,95
Serveis	247,99	292,37	17,90
Hosteleria	375,97	410,14	9,09

Dades actualitzades a 5/11/2015

D'aquestes dades crida l'atenció el cas d'agricultura, que és l'únic sector en què ha continuat la tendència a la baixa, cosa que contrasta amb un sector com el de la construcció, en què la tendència ha canviat bruscament i ha arribat a haver-hi un increment d'accidents del 50,47 %, i això implica una pujada de l'índex del 30,27 %.

En el cas d'hostaleria, l'increment d'accidents ha suposat el 31,56 %, que implica una pujada de l'índex d'incidència del 9,09 %.

Tant el sector d'indústria com el de serveis han incrementat en un 17,9 % l'índex de sinistralitat, mentre que l'increment del nombre d'accidents és del 18,53 % i del 25,20 %, respectivament.

Ara bé, si analitzam la taula que figura a continuació, en què es pot veure, en tants per cent, la distribució dels accidents per sectors, s'observa que els d'hostaleria, construcció i serveis han augmentat el percentatge d'accidents, mentre que els d'indústria i agricultura l'han disminuït.

Accidents					
Sectors	2012	% accidents	2015	% accidents	Variació
Construcció	1.371	11,73	2.063	14,22	50,47
Indústria	993	8,50	1.177	8,11	18,53
Agricultura	235	2,01	226	1,56	-3,83
Serveis	4409	37,72	5520	38,04	25,20
Hosteleria	2.668	22,83	3.510	24,19	31,56

Dades actualitzades a 5/11/2015

4.1.5. Per codi nacional d'activitat econòmica (CNAE)

Una vegada estudiat cadascun dels sectors, cal saber en quin tipus d'empreses hi ha més sinistralitat a la nostra Comunitat Autònoma. Per fer aquesta anàlisi agafarem tres indicadors: plantilla, índex d'incidència i percentatge d'accidents sobre el total de les illes Balears. D'aquesta manera, si ordenam les dades segons el tant per cent d'accidents, l'índex d'incidència i la plantilla del sector d'activitat, podem localitzar els sectors d'activitat afectats per una casuística d'accidentalitat més important. L'any 2014 va quedar:

Act. C.T.	A.T.	Plantilla	Índex	%total A.T.
55 Serveis d'allotjament	2448	37.352	6,65	17,59
47 Comerç al detall, excepte de vehicles de motor i motocicletes	949	34.237	2,77	6,72
56 Serveis de menjars i begudes	1228	32.548	3,77	8,69
86 Activitats sanitàries	1024	23.397	4,38	7,25
84 Administració pública i Defensa, Seguretat Social obligatòria	778	18.832	4,13	5,51
85 Educació	234	15.623	1,50	1,66
46 Comerç a l'engròs i intermediaris del comerç, excepte de vehicles de motor i motocicletes	541	12.573	4,30	3,83
41 Construcció d'edificis	1246	11.860	10,51	8,82
81 Serveis a edificis i activitats de jardineria	510	10.313	4,95	3,61
43 Activitats de construcció especialitzada	651	10.237	6,36	4,61
49 Transports terrestres i per canonada	368	7.011	5,25	2,61

Dades actualitzades a 5/11/2015

Així, durant l'any 2014, les activitats que van concentrar el 54,58 % dels accidents van ser:

55	Serveis d'allotjament	17,59
47	Comerç al detall, excepte de vehicles de motor i motocicletes	6,72
56	Serveis de menjars i begudes	8,69
86	Activitats sanitàries	7,25
84	Administració pública i defensa, Seguretat Social obligatòria	5,51
41	Construcció d'edificis	8,82

Dades actualitzades a 5/11/2015

De la mateixa manera podem analitzar el període de gener a juliol de 2015:

Act. C.T.	A.T.	Plantilla	Índex	%total A.T.
55 Serveis d'allotjament	2046	42.210	4,85	18,91
47 Comerç al detall, excepte de vehicles de motor i motocicletes	627	34.817	1,80	5,79
56 Serveis de menjars i begudes	904	35.054	2,58	8,35
86 Activitats sanitàries	624	23.352	2,67	5,77
84 Administració pública i Defensa, Seguretat Social obligatòria	571	18.823	3,03	5,28
85 Educació	157	15.343	1,02	1,45
46 Comerç a l'engròs i intermediaris del comerç, excepte de vehicles de motor i motocicletes	467	12.763	3,66	4,32
41 Construcció d'edificis	1135	11.848	9,58	10,49
81 Serveis a edificis i activitats de jardineria	372	10.352	3,59	3,44
43 Activitats de construcció especialitzada	667	10.303	6,47	6,16

Dades actualitzades a 5/11/2015

S'observa una repetició dels mateixos codis d'activitat, que van continuar acaparant el mateix 54,58 % dels accidents ocorreguts en aquest període:

Act	C.T	%total A.T.
55	Serveis d'allotjament	18,91
56	Serveis de menjars i begudes	8,35
47	Comerç al detall, excepte de vehicles de motor i motocicletes	5,79
86	Activitats sanitàries	5,77
84	Administració pública i defensa, Seguretat Social obligatòria	5,28
41	Construcció d'edificis	10,49

Dades actualitzades a 5/11/2015

4.1.6. Per forma de l'accident

Els accidents laborals es classifiquen per la manera com han succeït:

Còdi	Descripció
00	Cap informació
10	Contacte amb corrent elèctric, foc, temperatures o substàncies perilloses –sense especificar.
20	Ofegar-se, quedar soterrat, quedar envoltat –sense especificar.
30	Cop contra un objecte immòbil (treballador en moviment) –sense especificar.
40	Xoc o cop contra un objecte en moviment o col·lisió amb un objecte –sense especificar.
50	Contacte amb agent material tallant, punxant, dur –sense especificar.
60	Quedar atrapat, ser aixafat, sofrir una amputació –sense especificar.
70	Sobreesforç físic; trauma psíquic; exposició a radiacions, renou, etc –sense especificar.
80	Mossegades, puntades de peu, etc. (d'animals o persones) –sense especificar.
90	Infarts, vessaments cerebrals i altres patologies no traumàtiques.
99	Altres contactes no codificats en aquesta classificació.

En la taula següent es poden observar, segregades per sectors, les tres formes de produir-se accidents laborals que predominen, i l'evolució que han tingut en el període observat (2012-2014):

o												
Forma		I-Act		Forma		I-Act		Forma		I-Act		Variació 2012-2014 %
2012				2013				2014				
30	3036	agr.	63	30	3056	agr.	52	30	3397	agr.	65	3,17
		ind.	253			ind.	262			ind.	254	0,40
		cons.	391			cons.	400			cons.	489	25,06
		serv.	1423			serv.	1466			serv.	1606	12,86
		host.	906			host.	876			host.	983	8,50
40	1474	agr.	43	40	1459	agr.	37	40	1706	agr.	40	-6,98
		ind.	180			ind.	144			ind.	184	2,22
		cons.	246			cons.	257			cons.	292	18,70
		serv.	705			serv.	684			serv.	762	8,09
		host.	300			host.	337			host.	428	42,67
70	5179	agr.	115	70	5703	agr.	118	70	6241	agr.	130	13,04
		ind.	536			ind.	553			ind.	546	1,87
		cons.	697			cons.	701			cons.	815	16,93
		serv.	2776			serv.	3157			serv.	3411	22,87
		host.	1055			host.	1174			host.	1339	26,92

Dades actualitzades a 1/08/2015

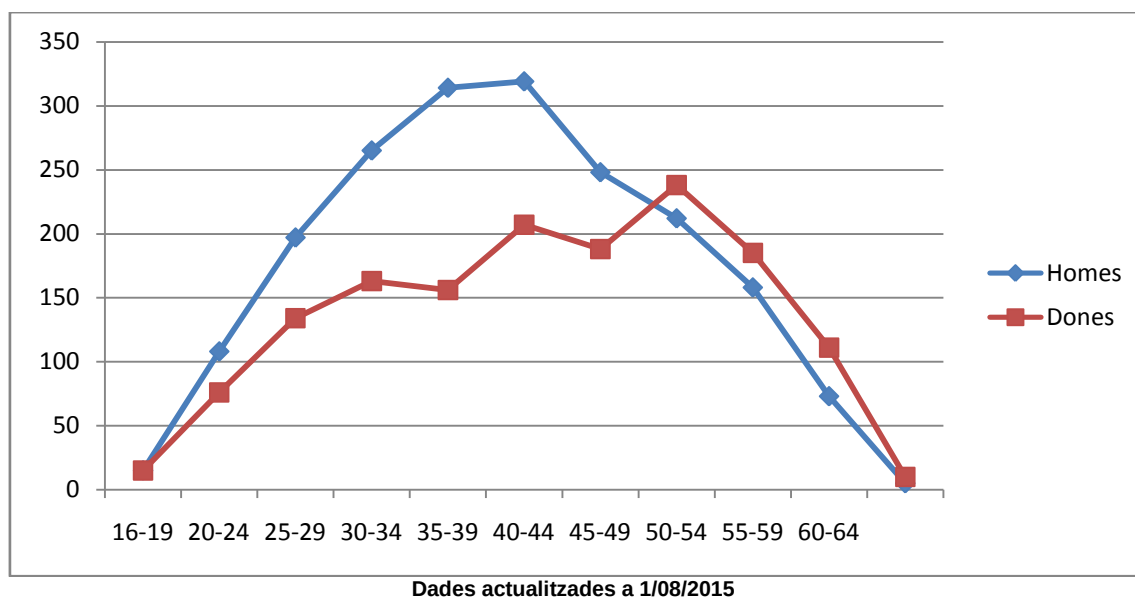
A primera vista, crida l'atenció que únicament el sector de l'agricultura ha disminuït en aquests tres tipus d'accidents, la resta de sectors han vist com se n'incrementava el nombre d'una manera alarmant, i s'ha arribat fins a augments del 42 %, com és el cas d'accidents per *xoc o cop contra un objecte en moviment* a hostaleria, l'augment del 25,06 % d'accidents per *cop contra un objecte immòbil (treballador en moviment)* en el sector de la construcció, o més significatiu encara, l'augment del 49,79 % de les baixes laborals per *sobreesforç físic, trauma psíquic, o exposició a radiacions i soroll* del sector serveis i hostaleria.

4.1.7. Diferenciació per sexes i per edat

Una vegada analitzades les dades de com es produeixen els accidents, anem a analitzar en quins rangs d'edat i sexe ocorren. A primera vista, ja s'observa que les línies que identifiquen cadascun dels sexes tenen un recorregut molt diferenciat:

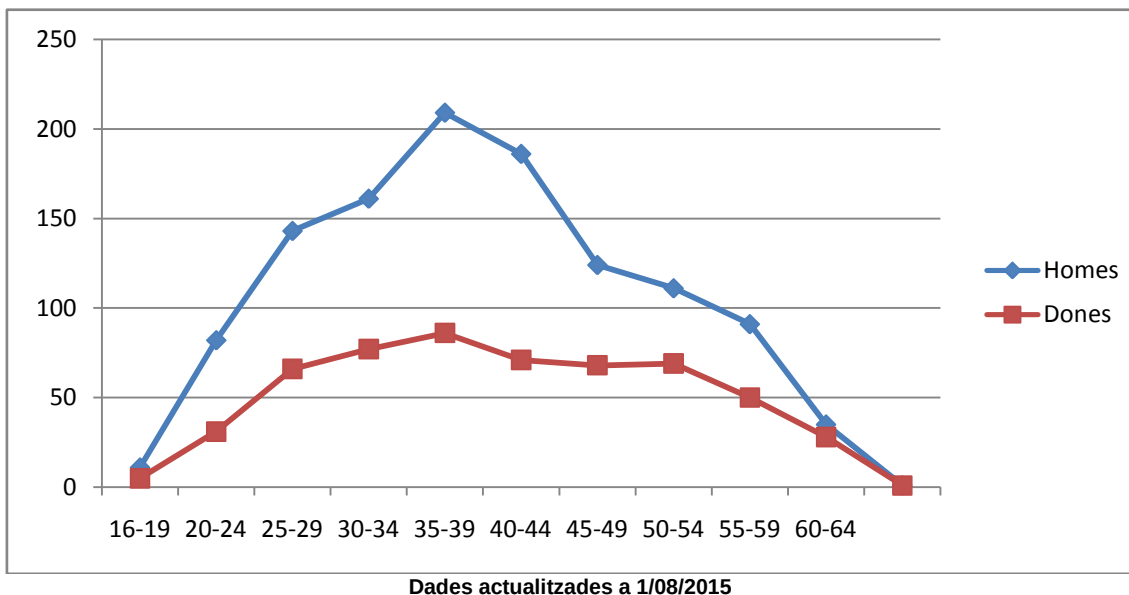
30. *Cop contra un objecte immòbil (treballador en moviment)*

En la gràfica següent es pot observar que els homes tendeixen a tenir un accident d'aquestes característiques en la franja d'edat compresa entre els 35 i els 45 anys, mentre que les dones mantenen una progressió ascendent que té el punt d'inflexió als 50-54 anys.

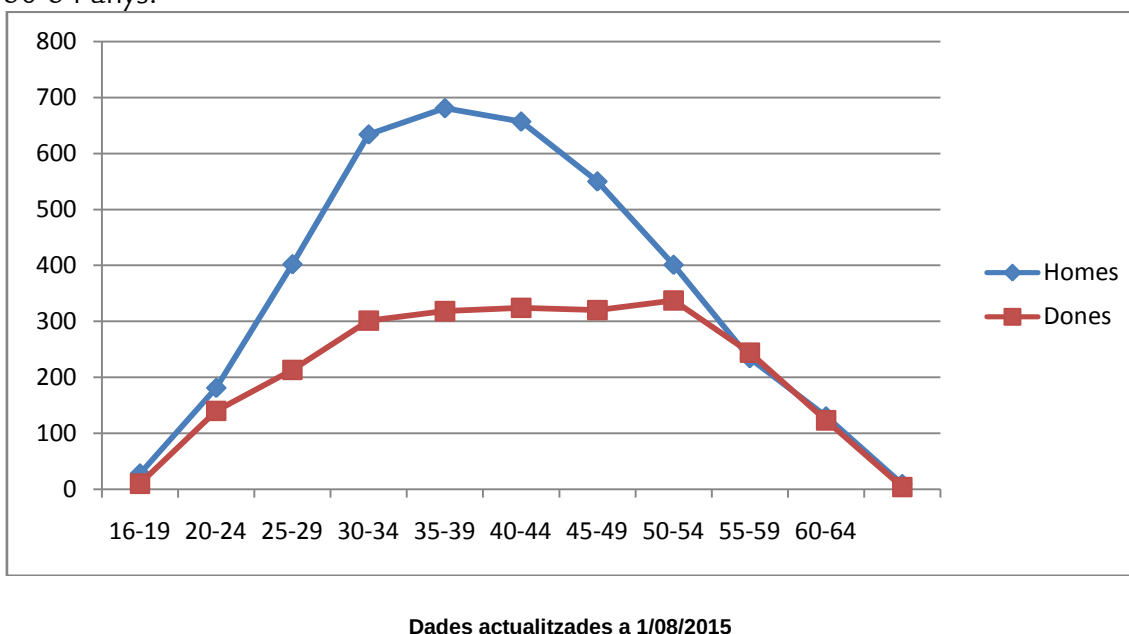
40. *Xoc o cop contra un objecte en moviment*

La gràfica dels homes és molt semblant a l'anterior, amb un pendent més pronunciat en el rang dels 35-40 anys. No obstant això, la gràfica de les dones adquireix un caràcter més lineal al llarg de la vida laboral, amb una petita punta en el rang dels 35-39 anys d'edat.

70. Sobreesforç físic, trauma psíquic, exposició a radiacions, soroll

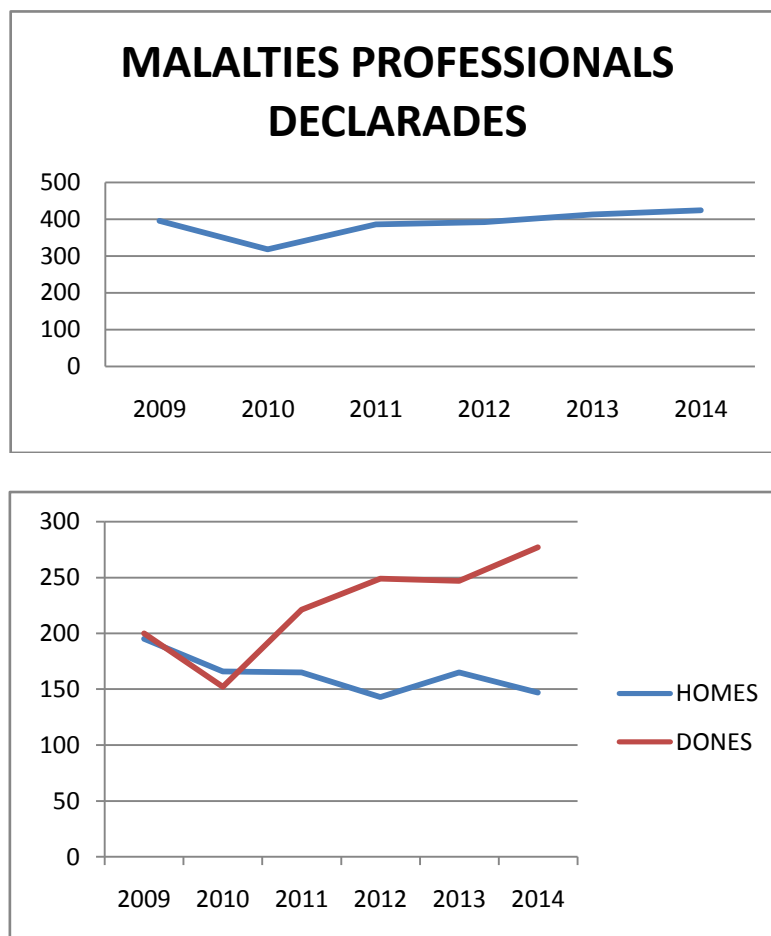
Aquestes baixes estan determinades, en gran part, pel tipus de treball que puguin dur a terme ambdós sexes, es pot observar que la línia de les dones té una tendència alçista fins als 30-34 anys, en què s'estabilitza i després té un repunt en el rang dels 50-54 anys.

4.2. Evolució de la sinistralitat per malalties professionals en el període 2009-2014

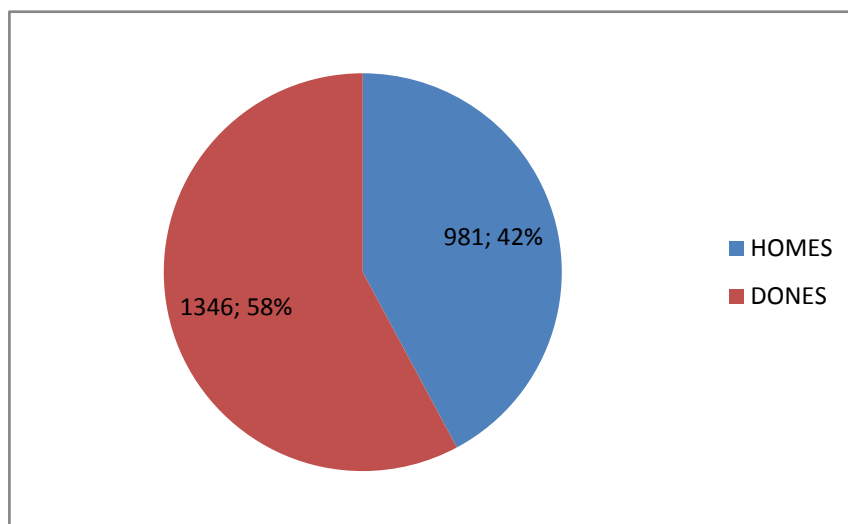
L'estudi de l'evolució de les malalties professionals a Balears s'ha fet sobre el període comprès entre el 2009 i el 2014, ja que es disposa de dades completes i criteris homogenis per explotar-les.

Per a l'estudi evolutiu s'ha de tenir en compte la conjuntura laboral i la contracció econòmica en aquest període. De forma addicional, per la malaltia professional s'ha de considerar la infradeclaració d'aquestes patologies, i també l'esforç institucional i dels agents socials per normalitzar la quantitat de declaracions. Per tant, un increment d'aquesta quantitat no significa necessàriament un increment de l'ocurrència, ja que poden influir altres circumstàncies, com la millora del diagnòstic i de la seva declaració, que fan aflorar com a malalties professionals algunes que anteriorment eren qualificades de comuns.

En l'evolució de les malalties professionals declarades, no s'aprecia que el nombre d'aquestes malalties presenti variacions gaire significatives, sols experimenten un lleu descens en el 2010 i un petit increment final les de 2014 respecte a les de 2009. En canvi, si s'analitza l'evolució d'aquestes declaracions per sexes, es pot apreciar més

variació, amb una evolució divergent des de l'any 2010, ja que s'ha produït una disminució significativa de les declaracions d'aquestes malalties en els homes i un increment en les dones.

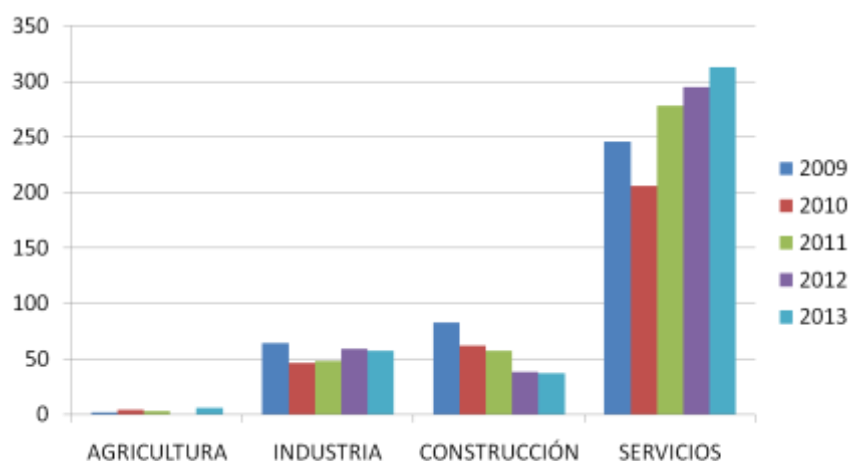

Com a dades globals, en el període 2009 – 2014 s'han declarat un total de 2.327 malalties professionals: 981 homes (42 %) i 1.346 dones (58 %).

SECTORES ACTIVIDAD

	2009	2010	2011	2012	2013
AGRICULTURA	2	4	3	0	6
INDUSTRIA	64	46	48	59	57
CONSTRUCCIÓN	83	62	57	38	37
SERVICIOS	246	206	278	295	313

ENF. PROF. SECTORES

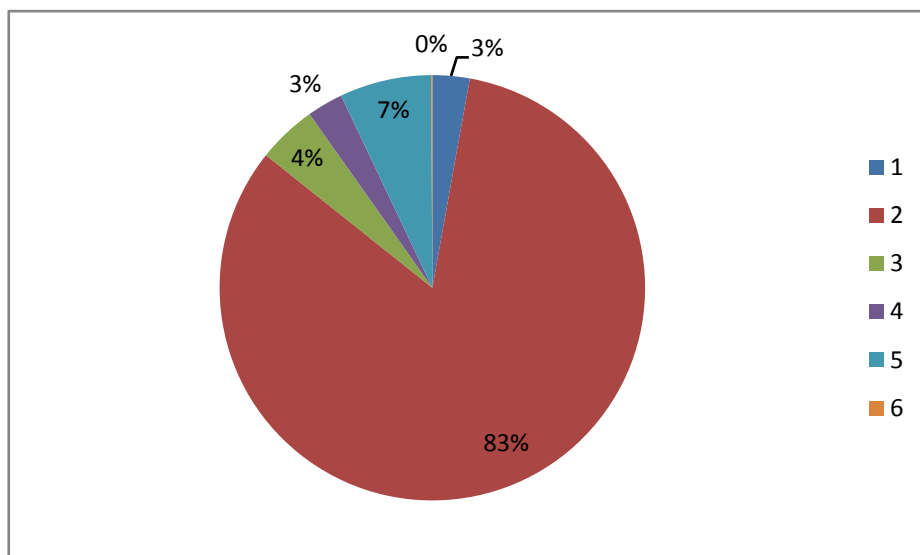

De l'anàlisi de les dades globals de les declaracions per sector d'activitat, s'observa que és en el sector de serveis en què es declaren la majoria dels casos de malalties professionals a la nostra Comunitat Autònoma (70 %), seguit de lluny pels sectors de construcció (15 %) i d'indústria (14 %).

En l'evolució per sectors d'activitat, es pot observar que en el de la construcció hi ha un descens de la declaració de les malalties professionals des de l'any 2009 fins al 2013, mentre que el de serveis presenta un increment d'aquestes malalties, amb un petit decrement l'any 2010. D'altra banda, en el sector d'indústria la declaració de les malalties professionals es manté bastant homogènia .

PER GRUPS

	1	2	3	4	5	6
2009	8	339	5	9	31	0
2010	10	271	5	9	23	2
2011	10	308	36	6	26	0
2012	18	341	4	1	26	0
2013	15	339	12	25	35	0
2014	5	340	43	14	22	0

Analitzada la declaració de les malalties professionals per grups de malalties, d'acord amb la classificació establerta en el Reial decret 1299/2006, de 10 de novembre, pel qual s'aprova el quadre de malalties professionals en el sistema de la Seguretat Social i s'estableixen criteris per a la seva notificació i registre, destaquen amb gran diferència les malalties enquadrades en el grup 2, malalties causades per agents físics, que representen el 83 % de les 1.938 malalties que s'han declarat en total. En segon lloc, hi ha la declaració de les malalties del grup 5, malalties de la pell.

4.3. Objectius estratègics

Els objectius *estratègics* són els següents:

1. *Reduir la sinistralitat laboral millorant les condicions de seguretat i salut laboral a les empreses de la nostra comunitat.*
2. *Desenvolupar una cultura de seguretat i salut laboral en el conjunt de la societat balear.*
3. *Promoure el compliment de la normativa de prevenció de riscos laborals i la qualitat i eficàcia dels serveis de prevenció.*
4. *Potenciar la coordinació de les diferents organitzacions i entitats implicades en matèria de prevenció i salut laboral.*
5. *Millorar i promoure l'estudi i la investigació de malalties professionals, així com la seva detecció i comunicació.*
6. *Sensibilitzar sobre la importància de prevenir els riscos psicosocials.*
7. *Enfortir el paper dels interlocutors socials i la implicació d'empresaris i treballadors en la gestió de la prevenció de riscos laborals.*
8. *Promoure la investigació i la formació en l'àmbit de la prevenció i la salut laboral.*

S'elaboraran *plans anuals* en què s'indicaran els responsables de l'execució de les actuacions, el calendari previst, els indicadors d'avaluació d'objectius i resultats, i es constituïran també grups de treball i comissions de seguiment, control i avaluació, en què els interlocutors socials participaran en el disseny i desenvolupament de cadascuna de les línies i accions concretes.

Les *actuacions* previstes en funció dels objectius són les següents:

1. Reduir la sinistralitat laboral millorant les condicions de seguretat i salut laboral a les empreses de la nostra comunitat

Actuacions:

1.1. Dur a terme la investigació tècnica d'accidents:

S'investigaran tots els accidents mortals, molt greus i greus ocorreguts a les Illes Balears.

S'investigaran els accidents lleus que, per les seves característiques, sigui aconsellable investigar.

S'analitzaran els accidents greus, molt greus i mortals dels treballadors autònoms, que impliquin coordinació amb altres empreses/treballadors.

1.2. Desenvolupar campanyes de prevenció en àrees específiques, en què es prioritzi:

1.2.1. La reducció dels accidents i les malalties professionals amb un component musculoesquelètic.

1.2.1.1. L'assessorament a empreses amb un alt índex de baixes laborals amb motiu de patologies musculoesquelètiques.

1.2.1.2. La impulsió de les investigacions de les empreses sobre patologies musculoesquelètiques d'origen professional per fonamentar l'adopció de mesures preventives eficaces.

1.2.2. La reducció de la sinistralitat en el sector de la construcció.

1.2.2.1. La potenciació, des de la Direcció General de Treball, Economia Social i Salut Laboral, de les visites als centres de treball del sector de la construcció.

- 1.2.2.2. La creació de grups de treball entre la Direcció General de Treball, Economia Social i Salut laboral i la Inspecció de Treball i Seguretat Social per al control i seguiment de les grans obres.
- 1.2.3. La reducció de l'exposició laboral a agents químics perillosos i, en particular, a agents cancerígens.
 - 1.2.3.1. Realització de campanyes de control/inspecció, en les quals es revisaran els inventaris de les empreses que utilitzin productes químics en el procés productiu, amb l'objecte de promoure l'eliminació i substitució de productes cancerígens
 - 1.2.3.2. Organització de jornades tècniques orientades a la sensibilització sobre les conseqüències de l'ús de productes cancerígens.
 - 1.2.3.3. Desenvolupament d'una base de dades per al control de la població exposada a l'amiant.
- 1.3. Col·laborar amb la Fundació Laboral de la Construcció, amb la Fundació per a la Prevenció de Riscos Laborals en el sector de l'Hostaleria i amb els interlocutors socials per assessorar empreses en els seus centres de treball.
- 1.4. Incrementar l'assessorament a les empreses de les Illes Balears augmentant la plantilla de la Direcció General de Treball, Economia Social i Salut Laboral. Aquesta ampliació la determinaran projectes d'inversió i les seves funcions estaran determinades en els plans anuals.
- 1.5. Organitzar *campanyes de tutorització i assessorament tècnic* a empreses amb sinistralitat per sobre de la mitjana del seu sector.
- 1.6. Desenvolupar un *sistema de reconeixement* a les empreses per sinistralitat tendent a zero o amb una gestió exemplar.
- 1.7. Instal·lar *panells informatius* en empreses de construcció (obres) i indústries “XXXX DIES SENSE ACCIDENT”, cada dia en variarà el nombre. Objectiu “0 Accidents” a les obres de construcció
- 1.8. Promoure l'intercanvi d'experiències positives i bones pràctiques entre empreses mitjançant un *fòrums d'intercanvi*.
- 1.9. Organitzar *jornades* de sensibilització i compromís amb la salut laboral.
- 1.10. *Promoure la realització de cursos bàsics de prevenció de riscos laborals.*

- 1.11. *Assessorar en la gestió preventiva* a nous emprenedors, assessors i gestors laborals.
- 1.12. Promoure la cultura preventiva en els col·lectius més vulnerables.

2. Desenvolupar una cultura de seguretat i salut laboral en el conjunt de la societat balear

Actuacions:

- En l'àmbit educatiu en col·laboració amb la conselleria competent en matèria d'educació:

- 2.1. *Difondre i actualitzar la pàgina web* del Govern amb material educatiu.
- 2.2. Facilitar *formació tècnica* en matèria de prevenció a l'*alumnat d'FP* des de la *Direcció General de Treball, Economia Social i Salut Laboral, la Inspecció de Treball i Seguretat Social i els agents socials*.
- 2.3. Organitzar *concursos escolars* (dibuixos, poesies, cançons) i elaborar vídeos.
- 2.6. *Acreditar el curs bàsic de prevenció juntament amb el títol superior d'FP*.
- 2.7. Publicar *guies i materials diversos* (DVD de prevenció de riscos laborals dirigit a persones sordes, guia d'actuació sobre protecció de treballadors i treballadores especialment sensibles).

- En l'àmbit dels mitjans de comunicació

- 2.8. *Difondre les campanyes* de l'Agència Europea, celebració del Dia Internacional de la Seguretat i la Salut en el Treball i de la Setmana Europea per a la Seguretat i la Salut en el Treball.
- 2.9. *Publicar* a la pàgina web de la Direcció General *la versió digital* de les publicacions dels agents socials.
- 2.10. Potenciar l'ús de les *xarxes socials* i els *mitjans de comunicació* per difondre notícies, publicacions, entrevistes, etc., relacionades amb la salut laboral.

- En l'àmbit de la salut

- 2.11. Promoure *estils de vida saludable*: campanyes d'informació i sensibilització en col·laboració amb la Direcció General de Salut Pública i Consum.
- 2.12. Fomentar l'*exercici físic* adequat a l'inici de la jornada laboral en empreses amb accidents i malalties professionals majoritàriament per trastorns musculoesquelètics.
- 2.13. Motivar les empreses a instaurar programes de *control mèdic* als seus empleats: obesitat, colesterol, sucre, etc., i també a potenciar la *pràctica de l'esport*.

3. Promoure el compliment de la normativa de prevenció de riscos laborals i la qualitat i eficàcia dels serveis de prevenció

Actuacions:

- 3.1. Vigilar el compliment de la legislació en matèria de seguretat i salut (campanya dirigida a gestories i assessories, i a ETT), i impulsar actuacions de vigilància i control de la Inspecció de Treball i Seguretat Social.
- 3.2. Promoure la millora en la qualitat de les actuacions dels serveis de prevenció aliens, propis i mancomunats (campanya de revisió de requisits establerts, control del compliment i qualitat de serveis, campanya d'adequació territorial).
- 3.3. Comprovar el manteniment de requisits de les entitats auditores.
- 3.4. Promoure la implicació i responsabilitat de les empreses i dels treballadors en el compliment de les seves obligacions preventives, i l'adopció de procediments segurs i saludables. Campanya informativa.
- 3.5. Garantir i millorar la qualitat de la vigilància de la salut dels treballadors.
 - 3.5.1. Recollir i elaborar informació de qualitat per facilitar la planificació, la gestió, l'avaluació i la recerca sanitària en salut laboral
 - 3.5.2. Valorar les necessitats en matèria de salut laboral mitjançant la identificació i l'estudi dels problemes que afecten la població de treballadors de la comunitat autònoma i les activitats dutes a terme sobre aquest tema.

- 3.5.2.1. Avaluar les activitats sanitàries desenvolupades en vigilància de la salut.
- 3.5.2.2. Establir grups de treball amb responsables sanitaris dels diferents serveis de prevenció (SP) de la nostra comunitat autònoma amb la finalitat de conèixer la realitat de la salut laboral
- 3.6. Establir i regular els continguts sanitaris de la memòria anual dels SP i promocionar-ne la implantació
 - 3.6.1. Avaluar les memòries anuals dels SP.

4. Potenciar la coordinació de les diferents organitzacions i entitats implicades en matèria de prevenció i salut laboral

Actuacions:

- 4.1. Col·laborar amb la Direcció General de Trànsit per treballar conjuntament en la *seguretat viària* a les nostres Illes, mitjançant:
 - Campanyes específiques de sinistralitat viària.
 - Sessions informatives a empreses del sector.
 - Promoure plans de seguretat viària a les empreses integrats en els plans de prevenció.
 - Informar sobre el nombre d'accidents de trànsit i de vianants, de caràcter laboral, en els panells informatius lluminosos de les carreteres.
 - Fomentar l'elaboració de plans de mobilitat viària a les empreses i els polígons industrials i/o comercials.
- 4.2. Col·laborar amb l'Institut Nacional de Seguretat i Higiene en el Treball per implementar els seus programes.
- 4.3. Col·laborar amb la Universitat de les Illes Balears perquè els alumnes del Màster en Prevenció de Riscs Laborals facin pràctiques a la Direcció General de Treball i Salut Laboral.
- 4.4. Participar en diferents *grups de treball* i *comissions* en d'àmbit estatal i autonòmic.

5. Millorar i promoure l'estudi i la investigació de les malalties professionals, així com la seva detecció i comunicació

Actuacions:

5.1. Millorar el *sistema de comunicació de les malalties professionals*, mitjançant:

- Un circuit de comunicació de malalties professionals amb l'objectiu d'augmentar-ne la detecció i notificació.
- La potenciació de l'Institut Balear de Salut Laboral (Decret 107/2010, d'1 d'octubre, de creació de l'Institut Balear de Salut Laboral) com a fòrum de trobada entre els diferents agents involucrats en la reducció de la sinistralitat laboral de les Illes Balears.
- La capacitació del personal sanitari per detectar malalties professionals.
- L'estudi de les malalties professionals més significatives a les Illes Balears: freqüència, causes i prevenció.
- Accions dirigides a la reincorporació de treballadors que hagin patit un accident laboral i/o una malaltia professional i li restin lesions o incapacitats.
- L'oferiment de solucions a les empreses, especialment a les petites, per reubicar treballadors declarats no aptes o aptes amb restriccions per la vigilància de la salut.
- La promoció d'una vigilància de la salut més eficient.
- El foment de la cultura de la salut, potenciant hàbits saludables en l'àmbit laboral.

6. Sensibilitzar sobre la importància de prevenir els riscos psicosocials

Actuacions:

- 6.1. *Atendre de manera individualitzada i resoldre conflictes de caràcter psicosocial a treballadors i empreses.*
- 6.2. *Promoure bones pràctiques preventives en matèria de riscos psicosocials a les Illes Balears.*
- 6.3. *Dur a terme jornades de sensibilització dirigides a càrrecs intermedis, així com tallers d'habilitats directives, de gestió d'equips, lideratge i gestió de conflictes.*
- 6.4. *Potenciar la implantació de protocols d'assetjament laboral i sexual*

7. Enfortir el paper dels interlocutors socials i la implicació dels empresaris i els treballadors en la gestió de la prevenció de riscos laborals:

- 7.1. Participació dels agents socials en el disseny i la planificació de les mesures previstes en aquesta Estratègia.
- 7.2. Col·laboració dels dits agents en activitats divulgatives i d'investigació.
- 7.3. Desenvolupament de programes de sensibilització, informació i formació a empresaris i treballadors.
- 7.4. Facilitar recursos a les organitzacions empresarials i sindicals perquè continuïn les tasques d'informació, assessorament i formació, dirigida a la progressiva implicació i compromís d'empresaris i treballadors amb la seguretat i la salut laboral.
- 7.5. Promoure el compromís d'empresaris i treballadors amb la seguretat i la salut laboral a través de la negociació col·lectiva.
- 7.6. Potenciar la integració efectiva de la prevenció de riscos laborals en els centres de treball, mitjançant la participació activa dels comitès de seguretat i salut i dels delegats de prevenció

8. Promoure la investigació i la formació en l'àmbit de la prevenció i la salut laboral.

Actuacions:

- 8.1. Analitzar les dades de sinistralitat i malalties professionals, i promoure estudis i recerques relacionats amb la qualitat de l'ocupació mitjançant la Unitat de Seguiment de la Qualitat de l'Ocupació (USQO).
- 8.2. Col·laborar amb la Universitat de les Illes Balears per promoure *investigacions i estudis* en l'àmbit de la salut laboral.
- 8.3. Dur a terme *jornades, tallers i cursos* de formació en matèria de prevenció de riscos laborals i salut laboral.

5. Avaluació de l'Estratègia de Seguretat i Salut Laboral 2016-2020

Els grups de treball creats en el si del Consell de Salut Laboral han de fer un seguiment de cadascun dels plans anuals que derivin de l'Estratègia de Seguretat i Salut Laboral 2016-2020, els han d'avaluar i presentar-ne els resultats al Consell de Salut Laboral, així mateix, han de proposar objectius per al pla futur.

Amb la finalitat de facilitar aquest seguiment, s'ha d'elaborar una memòria anual que inclogui les diverses actuacions i mesures executades, amb l'avaluació i els indicadors de resultats. Els indicadors d'avaluació per objectius són els que figuren a continuació:

1. Reduir la sinistralitat laboral millorant les condicions de seguretat i salut laboral a les empreses de la nostra comunitat

Indicadors d'avaluació:

- Nombre d'accidents investigats d'ofici.
- Nombre d'accidents investigats arran d'una comunicació de l'112.
- Nombre d'accidents investigats arran de trastorns musculoesquelètics.
- Nombre de denúncies ateses.
- Nombre de requeriments atesos.
- Nombre d'empreses de construcció visitades.
- Nombre d'empreses tutoritzades i assessorades.
- Control de fitxes de seguretat a l'abast dels treballadors.
- Nombre de treballadors/empreses assessorades en l'etiquetatge de Productes químics.
- Nombre de panells informatius col·locats.
- Nombre de cursos bàsics de prevenció realitzats i nombre de participants.
- Nombre de qüestionaris de qualitat i anàlisi del grau de satisfacció de l'alumnat.

2. Desenvolupar una cultura de seguretat i salut laboral en el conjunt de la societat balear

Indicadors d'avaluació:

- Nombre de nous documents incorporats a la pàgina web.
- Nombre de visites a la pàgina.
- Nombre d'alumnes d'FP formats en PRL.
- Nombre de xerrades informatives.
- Nombre d'acreditacions del curs bàsic de PRL.
- Nombre de guies publicades.
- Nombre de campanyes difoses.
- Nombre d'aparicions en els mitjans de comunicació (ràdio i TV).

3. Promoure el compliment de la normativa de prevenció de riscos laborals i la qualitat i l'eficàcia dels serveis de prevenció

Indicadors d'avaluació:

- Nombre d'informes jurídics elaborats.
- Nombre de reunions de treball.
- Nombre de sessions informatives i formatives en matèria de legislació i salut laboral.

4. Potenciar la coordinació de les diferents organitzacions i entitats implicades en matèria de prevenció i salut laboral

Indicadors d'avaluació:

- Nombre de convenis de col·laboració signats.
- Nombre de campanyes i sessions informatives de seguretat viària.
- Nombre de panells informatius d'accidents a les carreteres.
- Nombre d'alumnes del Màster de Prevenció en pràctiques.

5. Millorar i promoure l'estudi i la investigació de malalties professionals, així com la seva detecció i comunicació.

Indicadors d'avaluació:

- Nombre de cursos de formació dirigits a personal sanitari.
- Nombre de participants en aquests cursos.
- Nombre de qüestionaris de qualitat de la formació.
- Nombre d'estudis sobre malalties professionals.
- Creació d'un grup de treball en matèria de vigilància de la salut.
- Nombre de campanyes realitzades.

6. Sensibilitzar sobre la importància de prevenir els riscos psicosocials

Indicadors d'avaluació:

- Nombre de persones i empreses ateses en el Servei de Psicosociologia de la Direcció General.
- Nombre de campanyes específiques en aquest àrea.
- Nombre de jornades que s'han duit a terme.

7. Enfortir el paper dels interlocutors socials i la implicació dels empresaris i els treballadors

Indicadors d'avaluació:

- Nombre de grups de treball i comissions amb les respectives reunions de treball.
- Nombre de reunions de treball amb els agents socials.
- Nombre d'activitats divulgatives realitzades conjuntament amb els agents socials.

8. Promoure la investigació i la formació en l'àmbit de la prevenció i la salut laboral

Indicadors d'avaluació:

- Nombre d'actuacions en el si de la Unitat de Seguiment de la Qualitat de l'Ocupació.
- Nombre de recerques i estudis en col·laboració amb la Universitat de les Illes Balears.
- Nombre de jornades, cursos i tallers.
- Nombre de participants.
- Nombre de qüestionaris de qualitat i anàlisi del grau de satisfacció dels participants.

Així mateix, es podran elaborar informes o estudis específics sobre actuacions concretes que permetin avaluar-ne l'execució i divulgar-ne els resultats.

En finalitzar la vigència de l'Estratègia, se'n farà l'avaluació global amb la finalitat d'analitzar-ne els resultats i extreure'n conclusions que puguin servir de base per redactar l'estratègia següent.